

Izhaja dvakrat
na teden.
Velja za celo
leto \$3.00
Published semy
weekly.
Subscription
\$3.00
yearly.

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

JTEV. (No.) 18.

CHICAGO, ILL., PETEK, 4. MARCA, 1921.

LETO (VOL.) VII.

Published and distributed under permit (No. 320) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Burleson, Postmaster General.

NAJNOVEJŠE VESTI.

VOJNA NEVARNOST V EVROPI.

Washington še sedaj ne more prav verjeti, da je mogoča nova evropska vojska. — Ganljivi prizori za kulisami londonske konference. — Anglija, "kraljica na morju", pripravljena za novo pomorsko vojsko proti premaganemu sovražniku, ki se ne more braniti. — Francija vozi iz svojih kolonij zopet zamorce, da jih bo imela za "kanonenfuter".

Washington, 4. marca. — Prizor, ki se pravkar igra za kulisami v Londonu, je gotovo zelo ganljiv. Da bo ohranila zaprto fronto nasproti sovražniku, bo Anglija, ponosna pomorska kraljica, podpirala Francijo v demaršju proti Nemčiji s tem, da bo vprizorila demonstracijo z brodovjem. To je vrhunec britanske požrtvovalnosti.

Tudi Francija išče potov, kako bi za njena podvzeta drugi plačevali. Črne čete je okrepila. Pariška poročila naznanjajo, da so prišle v Marseille cele trupe Senegalcev, Maročanov in Alžircev. Z njimi bodo Francozi okrepili svoje čete ob Renu. Če mora kdo krvaveti, naj krvavijo črnci!

Potem pa lahko izbruhne vojska. Anglija bo imela svoje brodovje pripravljeno, Francozi bodo imeli tudi dovolj črnih čet pri roki, — česa je še treba? Washington pa si še vedno ne more predstavljati, da bila res mogoča nova vojska, kakor tudi l. 1914 ni prej verjel, da bo vojska, dokler ni res izbruhnila.

INAUGURACIJA NOVEGA PREDSEDNIKA HARDINGA

se vrši danes v Washingtonu. — Prezident Harding se je pripeljal večeraj popoldan s posebnim vlakom iz Mariona v Washington. Posvetoval se je z senatorjem Knoxom iz Pennsylvanije, ki je predsednik arrangementskega komiteja, o podrobnostih današnje slavnosti.

ZAVEZNIKI SO DALI NEMČIJI ULTIMAT.

London, 3. marca. — Nemčija se mora do prihodnjega ponedeljka odločiti, ali sprejme pogoje, ki so ji jih dali zavezniki, ali ne. Ako jih ne bo sprejela, bodo zavezniki podvzeli druge korake. Najprej bodo zasedli Duisburg, Duesseldorf in Ruhrort. — Vsaka izmed zavezniških vlad bo naložila davek na blago, ki pride iz Nemčije. — Ob Renu bodo postavili carinsko mejo pod nadzorstvom zaveznikov. — Nemčija mora plačati celo vojno odškodnino, ki ji je bila prvotno naložena.

JAPONSKO VPRAŠANJE.

Pristojni washingtonski krogi so v izrednih skrbih radi Japonske. — Tajna debata v senatu je napravila vtis velike nevarnosti. — Slabi vpliv nove evropske vojske, ki bo najbrž zopet izbruhnila.

Washington, 4. marca. — V Washingtonu so v silnih skrbih zaradi sedanjega razmerja z Japonsko. Na odločilnih mestih se skrbno varujejo, da ne bi izdali kaj v javnost, kar bi lahko poostrišlo sovražnosti z Mikadovim cesarstvom; toliko pa je popolnoma jasno, da je državni departament kakor tudi kongres v velikem strahu. Posebno pa velja to za senat, kjer je tajna debata zapustila vtis, da nam preti velika nevarnost.

Ravno vsled note, ki se tiče otoka Yap in ki je vrhovni svet ni hotel sam rešiti, temveč je poslal naše pritožbe angleški, francoski, italijanski in japonski vladi, se je prav jasno pokazalo, da smo popolnoma brez pomoči.

Položaj postaja vsled tega še resnejši, ker se zopet začnajo sovražnosti med Francijo in Nemčijo. Sicer vemo, da zaradi nove evropske vojske mi Amerikanci ne bomo nič prizadeti, vendar se naši vladni krogi boje, da se ne bi vsled nje naše razmerje z japonsko vlado še bolj poostrišlo.

NIKITA — MRTEV.

Nekdanji črnogorski kralj je umrl na Francoskem.

Antibes, Francija, 2. marca. — Tukaj je umrl nekdanji črnogorski kralj Nikita. O njegovi smrti so obvestili njegovo hčer, italijansko kraljico Heleno.

Črnogorski kralj Nikita I. je bil rojen l. 1841 in je prišel l. 1860 na črnogorski knežji prestol kot naslednik svojega strica Danila. Ko je obhajal zlati jubilej svojega vladanja, si je v soglasju s svojo skupščino nadel kraljevski naslov.

Ko je izbruhnila svetovna vojska, se je postavil Nikita s svojo deželo na stran zaveznikov. Ko je bilo sklenjeno premirje, ga je narod odstavil, ker ga je bil Nikita v času nevarnosti sramotno zapustil. Črnogora se je priklopila Jugoslaviji.

Nikita je živel s svojo družino na Francoskem in je še vedno upal, da mu bodo zavezniki zopet pomagali na Črnogorski prestol. Umrli kralj je zapustil 10 otrok, med njimi prestolonaslednika Danila, ki je poročen s princesinjo iz hiše Meklenburg-Strelitz.

Pokojni Nikita je svoj čas zelo ljubil svoj narod in kar so Črnogorci napredovali v katerem koli oziru, se morajo njemu zahvaliti.

† REV. ANTON PRINČIČ.

Pogreb Rev. Antona Pričič se je vršil v torek dne 17. marca popoldan. Njegove telesne ostanke so položili k počitku po dolgi mukepolni bolezni, katero je preminul minuli petek dne 25. febr. ob 6 uri zjutraj. Svoje trudne oči je zatislil v Charity Hospital v Clevelandu. Ravno tam je pred tremi tedni preminula njegova mati Mrs. Ana Prinčič.

Father Prinčič je bil kakor znano že izza svojih mladih let bolj rahlega zdravja. Pred kratkim časom se je po nasvetih zdravnikov podal na zahod v državo Arizono, da se tam poizkusi pod bolj ugodnim podnebjem pridobiti si nazaj preljudbo zdravje. Toda dnevi njegovega življenja so bili šteti in Vsegamogočni stvarnik ga je poklical k sebi domov nad zvezde. Ko se je nahajal pred par tedni že v Arizoni, so se mu bali naznaniti kritično stanje njegove matere iz vzroka, da bi znala ta novica imeti slab vpliv na njegovo zdravstveno stanje. Radi tega mu niso niti pisem pokazali v katerih so naznanjali materino stanje. Vendar po naključju je Father Prinčič prejel v roke neko pismo, kjer je našel, da se njegova mati nahaja v kritičnih trenutkih in da bo sirota najbrže podlegla nepopravljivi bolezni, ki ji je zadala jih nevarna operacija. Ko je to izvedel se je podal takoj na pot, da še enkrat vidi tu na zemlji svojo ljubo mater, katero je on neizrečno ljubil. Zdravniki in vsi so mu branili na pot radi slabotnega stanja, v katerem se je nahajal. Toda, njegova trdna odločena volja, da mora viditi še enkrat svojo mater, ga je spravila na pot proti domu in res privedla k bolniški postelji njegove matere, katera je zatem po par dnevih preminula. Toda, njegovo stanje se je zatem poslabilo in moral je revež tudi sam ostati v bolnišnici, kjer je zatem preminul minuli petek.

Od petka pa do ponedeljka so imeli truplo rajnega na domu njegovih starišev. V ponedeljek po so pokojnikovo truplo prepeljali v cerkev sv. Vida, kjer je ležal do pogreba. K predpogrebni duhovni opravičilo je dospelo večje število njegovih sobratov duhovnikov. Zadušnico peto črno mašo z leviti je daroval za pokojnega sedajni začasni škofijski administrator Rt. Rev. Scoolan.

Po sv. maši pa je imel ob rakvi pokojnega Fathra Prinčiča prelep in nadvse ganljiv govor Rev. J. J. Omana, slovenski župnik iz Newburgh-a. Cerkev je bila napolnjena do zadnjega kotička in ne eno oko ni bilo suho med preganljivim govorom Fathra Omana, v katerem je častiti govornik slikal pogumno vedenje pokojnika v njegovi dolgi mukotrpni dobi njegove bolezni.

Popoldan zatem so truplo pokojnega odpeljali na pokopališče "Calvary" in tam položili njegove telesne ostanke k večnemu počitku.

Tako je Father Prinčič zapustil ta svet in odšel nad zvezde domov k svojemu ljubemu Očetu Stvarniku, katerega je bil zvesti služabnik. — Naj mu sveti večna luč!

ČRNOGORCI NISO RES NAPOVEDALI SRBOM SVE-TE VOSJKE.

Washington, 3. marca. — Dr. S. Y. Gruič, jugoslovanski poslanik, je izjavil, da je vest iz Londona, ki pravi, da so Črnogorci napovedali Srbom "sveto vojsko", popolnoma ne-

Izredna prilika za zaslužek!

KRASNE NAGRADE!

Brez truda, takorekoč mimogrede si lahko zaslužite kolikor hočete. Rojak, rojakinja, ali Te kaj stane, ako greš zvečer k sosedu, znancu ali prijatelju in ga pridobiš, da naroči naš list? Nič Te ne stane, obenem si pa lahko zaslužiš lepo nagrado.

Ameriške Slovenke! Gotovo imate veliko svojih prijateljic in znank. Ali so že vse naročene na "Edinost"?

Gotovo same rade čitate dobre slovenske knjige in časopise; morda imate tudi otroke, ki bi radi slovenskih knjig. Tukaj Vam damo na razpolago knjig kolikor hočete in ni Vam treba drugega, kakor poseči po njih.

Deklica, deček, ki nimata prilike, da bi si mogla kaj zaslužiti! Pridobivajte nam naročnike, pa si bosta zaslužila prav lepo nagrado!

ZA VSAKEGA NOVEGA NAROČNIKA DOBITE \$0.50. — ČE JIH NABERETE VEČ KAKOR 5, DOBITE RAZEN TEGA ŠE POSEBNO NAGRADO, TEM VEČJO, ČIM VEČ JIH NABERETE.

Kdor pridobi 5 novih naročnikov dobi \$2.50 ali pa mu pošljemo eno leto brezplačno "Edinost".

Za 10 novih naročnikov dobi \$5.00, obenem pa si lahko izbere iz našega cenika knjig za \$1.00.

Za 15 novih naročnikov dobi \$7.50, razen tega še za \$2.00 knjig, ki si jih sami izberete in eno leto "Glasnik Presv. S. J." brezplačno.

Za 20 novih naročnikov dobi \$10.00, za \$3.00 knjig, ki si jih sami izberete in eno leto "Ave Maria" s koledarjem vred brezplačno.

Za 25 novih naročnikov dobi \$12.50, razen tega knjig za \$4.00 in eno leto vse tri naše liste brezplačno.

Za 50 naročnikov \$25.00, knjig za \$10.00 in vse tri naše liste.

Za 100 naročnikov pa dobi \$50.00, knjig za \$25.00 in vse tri naše časopise brezplačno za 2 leti.

ZA "EDINOST" NI TEŽKO PRIDOBITI NOVIH NAROČNIKOV. — ZAKAJ?

1. "Edinost" izhaja sedaj redno DVAKRAT na teden, bo v najkrajšem času izhajala TRIKRAT na teden in bo kmalu postala DNEVNIK.
2. "Edinost" je V RESNICI KATOLIŠKI LIST, ki se še nikdar ni dal zavesti od svojega cilja, če tudi se je bilo treba boriti na levo in desno.

3. "Edinost" zastopa vedno in povsod RESNIČNE DELAVSKE KORISTI. Mi ne varamo delavstva s praznimi besedami kakor delajo to večkrat razni drugi "delavski" listi. Kdor je sledil nam, se še nikoli ni kesel.

4. "Edinost" prinaša NAJNOVEJŠA POROČILA, NAJZANIMIVEJŠE NOVICE, JASEN POLITIČNI PREGLED S POSEBNIM OZIROM NA JUGOSLAVIJO, NAJBOLJŠE NOVICE IZ STARE DOMOVINE, IZVIRNE DOPISE IZ SLOVENSKEGA NASELBIN PO AMERIKI TER V SVOJIH UVODNIH JASNO OZNAČUJE NAŠE KULTURNO, GOSPODARSKO, POLITIČNO IN SOCIALNO STALIŠČE.

Pa tudi ZABAVE Vam nudi "Edinost" več kakor katerikoli drugi slovenski list v Ameriki. Spomnite se samo na PAVLA ZGAGO, spomnite se na razne HUMORESKE, ki ste jih že čitali v "Edinosti"!

Ni zaveden Slovenec, kdor ne razširja dobrega slovenskega časopisa!

Ni vreden, da bi se imenoval katoličan, kdor v sedanjih časih, ko ima tisk na javnost tolik vpliv, ne razširja resnično pravega katoliškega tiska!

Mesec marec je mesec dela za razširjanje dobrega tiska!

Poglejte nasprotnike, kako oni agitirajo zase! Ali se jim bomo dali osramotiti? Nikdar!

NAJLEPŠE PIRUHE

boste dali svojim v stari domovini, ako jim pošljete nekaj denarja.

NAJVEČ DENARJA

bodo prejeli Vaši, če ga jim pošljete po našem posredovanju. O tem se boste prepričali.

NOBENIH SITNOSTI

za one, ki prejmejo denar, kajti ne bodo imeli nobenih potov, temveč bodo dobili denar naravnost na dom.

NAJHITREJE IN NAJCENEJE

PO DNEVNEM KURZU

ZVEZE Z VEČ BANKAMI

Obrnite se osebno ali pismeno na:

EDINOST,

1849 West 22nd St.

CHICAGO, ILL.

H KONCU GRE

NAŠA ZALOGA MOHORJEVIH KNJIG

ZA L. 1921.

Med njimi je tudi novo delo:

"KAKO SI OHRANIMO ZDRAVJE."

Notri je obilo koristnih nasvetov
ZA ŽENE IN DEKLETA.

Ne zamudite prilike in pohitite z naročilom! Pozneje teh knjig ne bomo imeli več.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI
Izjaha dvakrat na teden.

NASLOV:

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St.

Telephone Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Semi-Weekly by
SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd St., CHICAGO, ILL.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

V Evropi bo zopet zavrelo.

(Piše Oswald F. Schuette, znameniti dopisnik "The Chicago Daily News", ki je bil zadnja štiri leta v Evropi, odkoder je pošiljal poročila za svoj list.)

EVROPSKI MIR VISI NA TENKI NITKI.

Vsaki dan se množe znamenja, da se bliža Evropa novi vojski. V koliko brezvestni državniki sami stremijo za tem in v koliko nehote izvršujejo tako bankerotno državniško obrt — to bo zopet stari problem, ki se je že l. 1914 toliko o njem razpravljalo: "Kdo je kriv vojske?"

Samo eno je gotovo — ako bodo državniki, ki so zdaj na krmilu še nadalje tako vozili, kakor so vozili dosedaj, je vojska neizogibna, seveda, ako se ne zgodi poseben čudež.

Evropski mir visi na tenki nitki. Državniki vseh držav se kar tepejo, da bi to nit utrgali. Evropa še ni zadosti krvaveča, vojska še ni trpeča, zadosti dolgo, opustošenje in siromaštvo še ni dovolj veliko, da bi izgovorilo eno samo pomirjevalno besedo na konferencah v Londonu in Parizu, v Spa in v Bruslju.

GOSPODARSKI PROPAD POSAMEZNIH DRŽAV NE BO PREČIL NOVE VOJSKE.

Lahko je prerokovati vojsko, težko pa je to verjeti, kaj ne? Toda treba nam je iti samo nazaj v mirni mesec julij 1914. Amerika je šele zadnji teden julija verjela, da je vojska res mogoča. Seveda svet tedaj še ni bil okužen od vojne mrzlice. Tedaj so hoteli nekateri odgovorni voditelji še vojsko preprečiti. Pa je kljub temu prišla. Sedaj pa je drugače. Sedaj svet ni podoben zdravemu možu, ki se ga hoče prijeti bolezen, temveč staremu izgubljenemu pijancu, ki se noče in ne more več poboljšati. In zdravniki, ki bi ga morali rešiti, kar tekmujejo med sabo, kdo ga bo prej spravil na smrtno posteljo. Samo nekaj nas še nekoliko tolaži in to je misel, da se Evropa ne more več bojovati, ker je sita vojske in gospodarsko uničena. Videli bomo, koliko se lahko zanašamo na to tolažilo.

NENASITNI POLJSKI IMPERIJALIZEM.

Ali ni bilo do zdaj vedno tako? Ali se ni ravno bankerotnih, sestranih in izropanih narodov najprej polastila vojna besnost? Ozrimo se na uboge Poljake. V celi vojski ni menda noben narod toliko trpel, kakor ravno Poljaki. Na poljskih tleh so se bili najhujši boji med nemškimi in ruskimi četami. Najmanj šestkrat je divjala vojna nevihta čez poljska mesta in polja. Morda ni bilo v celi Evropi bolj opustošene dežele kakor je bila Poljska. Za dokaz naj navedem samo to, da je postala polovica poljskih otrok žrtev jetike. Ali naj ne bo taka dežela sita vojske, sita do grla?

In komaj so dobili poljski otroci od usmiljenih src ameriških prvo kapljico mleka, in prvo oblačilce, — dežela je bila še samo pogorišče in razvalina, — so že spet zagrmeli topovi in poljski legionarji so se podali iz svoje požgane domovine v novo ofenzivo, da bi svojo bolno deželo povečali z razvalinami Rusije.

RUSIJA.

Na vseh koncih Evrope tli žerjavica pod pepelom. Zato ne moremo reči, da se bojimo nove vojske samo zaradi nasprotstev med Nemčijo in Francijo. Novi mir med Rusijo in Poljsko je napisan samo na papirju. (Zadnjič smo priobčili odlomke iz Trotzkyjevega govora, ki nam jasno kaže, kaj Rusija še vse namerava. — Urednik.) Samo cenzuri se moramo zahvaliti, da ne slutimo, kako je v resnici velika nevarnost, ki se kaže v večnem kavsanju Poljske in Rumunske na eni strani in sovjetske Rusije na drugi strani. Litavska in Poljska se še vedno gledata kakor pes in mačka in ni nas treba še posebej opozarjati na to, kako Francija neprestano hujska Rusijo, naj se pripravlja za novo vojsko.

DRŽAVE, KI SO NASTALE IZ NEKDANJE AVSTRO-OGERSKE.

Ob Donavi je še slabše. Razdelitev bivše Avstro-ogerske nosi v sebi kali za novo vojsko v vseh posameznih delih. Bolezen umirajoče Avstrije se je prišla njenih otrok. Čehoslovakov ne veže črtica, temveč edino česko vojaštvo. Jugoslavija pa še celo na papirju ni enotna država. Še celo tukaj v Washingtonu, kjer so tako hitro priznali novo kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev, imajo na vseh listinah Črno Goro zaznamovano kot posebno kraljevino, dasiravno so jo priznali kot del beogradske monarhije.

Tu je zopet cenzura za nas edina tolažba. Amerikanec, ki bere svoje časopise, se mora samo njej zahvaliti, da ve tako malo o nevarnostih na Balkanu. Bošnjaki so že decembra meseca pokazali svoje sovraštvo do Beograda pri volitvah v parlament. Hrvatje istotako ne marajo več beogradske dinastije. (Čudno je, da Schuette nič ne omenja "simpatij", ki jih goje Jugoslavlani, to se pravi Slovenci in Hrvati do Italijanov. Ali sploh ne ve, da se nam je zgodila vnebovpijoča krivica z rapalsko pogodbo, kar je še najbolj verjetno, ali pa se mu ne zdi vredno, da bi nas omenil. — Urednik.)

GRŠKA IN TURČIJA. — FRANCIJA IN ANGLIJA.

Položaj Grške je tesno zvezan z usodo Turčije. Sevreško pogodbo bodo zdaj temeljito revidirali in Anglija se tepe s Francijo za plen. Enkrat sta že poskusili požreti Turčijo, pa se ni dala prebaviti. Sedaj hočeta iznova poskušati. Za dokaz kako visoko cenita versaillesko pogodbo, sta začeli tudi izpreminjati mandate. Francija je že izročila Angliji del svojega mandata nad Sirijo. Tu nihče ne vpraša lige narodov. Tudi Sircev ne. Sedaj pa se je Kemal paša prijavil za besedo in ko so nehva-

ležni Grki hoteli imeti svojega lastnega kralja, brez ozira na visoke gospe v Londonu in Parizu, bodo sedaj kaznovani s tem, da bodo izključeni, ko si bosta oni delili novi plen. Zato naj Italija, če ima še kaj korajže za vojsko, začne s krščanskim delom: podjarmljenjem Turkov. Toda Italija je postala v tem času že nekoliko preveč prijazna Nemcem. Grof Sforza je izrecno povdarjal, da Italija ne bo poslala vojakov v novo nemško-francosko vojno.

Tako stojimo zopet tam, kjer smo bili v začetku. Če bo Francija res poslala svoje čete v porensko ozemlje, da si zagotovi vojno odškodnino, bo zopet nastala vojska. Koliko se bo Anglija vdeležila teh pustolovščin, tega še sam Lloyd George ne ve, ker ima polne roke dela na Irskem, v Egiptu in v Indiji. Na drugi strani pa naj nikar preveč goreče ne pridiguje pomirjenja, ker bi mu Briand prav lahko odgovoril tako, da bi priznal irsko republiko — potem pa bi stal svet tam, kjer je stal pred 140 leti, ko je Francija zadala sovražni Angliji smrtni sunek ker je pomagala novi republiki Združenih držav severnoameriških k zmagi proti zasovraženi Angliji.

IZ SLOVENSKEGA NASELBIN.

Joliet, Ill. — Cenjeno uredništvo: Pri nas v Jolietu nam gre še vedno bolj slabo; vsak teden je manj dela. — Bogue, kaj bo neki prinesel "suhi" marec, ali bo kaj namočil, ali bo ostal res suh. Suhe zime smo že veseli, nismo pa veseli suše v žepih. Radovedni smo, kako se bodo zasukale delavske razmere, ko nastopi vlado Harding in njegov kabinet.

Dasiravno so časi kritični, vendar smo se v naši župniji sv. Štefana pomaknili za velik korak naprej. Pretekli teden je bila podpisana pogodba za Sternovo dvorano. Žid je prodal katoličanom lepo zidano dvorano nasproti slovenske cerkve na N. Chicago Str. Dvorana je namenjena za društvene potrebe, dramatične igre in sploh za vse, za kar jo rabi slovenska mladina. Spodnje prostore bodo dali v najem trgovcem in tako dobivali lepe obresti. Bog blagoslovi to podjetje! — Upamo, da se bodo nemirni elementi tudi sčasoma pomirili. M. B.

CLEVELANDSKE NOVICE.

Nahajamo se v "suševih" dnevih. Zadnji teden je snežilo dan za dnem, tako da sv. Matija letos ni "ledu razbijal", temveč ga je še delal.

Matija Povše in Matija Šuštar sta se podala te dni v Pennsylvanijo po svojih opravkih. Mr. Povše je dobro znan po Ameriki. On meri obleke in pobira naročila zanje. V svojem poslu je strokovnjak, odtod izvira tudi to, da je tako priljubljen širom Amerike.

Na obisk je prišel Mr. Tollar iz Imperial, Pa. Mudi se pri svojih znancih. Kakor pripoveduje, tudi v Pennsylvaniji ni z delom bogve kaj. Po premogorovih delajo le po tri dni na teden. Je pač povsod enako.

Zopet nesreča. — Rojak Anton Završek, ki je živel na St. Clair ave., je zadnjo soboto padel po stopnicah in se ubil. Pokopali so ga v torek ob 10. uri dopoldne. — Žaljujoči rodinici naše sožalje!

Če ima kdo srečo z zajčjo rejo, jo ima gotovo naša marljiva zastopnica Mrs. Ivana Gaspari. Nedolžne živalice je veselje gledati. Mladički so vseh barv, črni, beli, sivi in pisani. Pozna se, da so pridno oskrbovani. Zabavno jih je gledati, kako skačejo in se prekučujejo eden čez drugega.

Gospa štoklja je vsovala pred nekaj dnevi v Collinwoodu in je pri družini Mr. Žužka pustila krepkega sinčka za spomin. Mr. Žužku in njegovi soprogi naše iskrene čestitke! "Novičar".

ODGOVOR NA NAPADE V GLASU NARODA.

Ivan Varoga iz Pittsburgha me v glasilu S. S. K. J. napada in dolži, da sem jednoto na zvijačen način izkoristil in ogoljufal za 56 dolarjev, in to sporazumno z Rev. Zakrajškom.

Kar se tiče Rev. Zakrajška naj povem, da on sploh vedel ni za to, da sem poslan kot delegat na konvencijo S. S. K. J., dokler nisem prišel v Chicago. On mi je samo ponudil službo upravnika in cerkovnika ter mi obljubil, da mi bo povrnil potne stroške.

Glas Naroda mi očita, da sem prevaril jednoto. Naj cenjeni čitatelji sami presodijo, če je to res ali ne! Imenovana jednota me je poslala

ali je to goljufija ali ni!

Ves čas kar sem bil pri tej "katoliški" jednoti, sem redno plačeval dolžne prispevke. Bolan nisem bil v tem času nobenkrat, torej ni imela jednota zame nikakih stroškov. Ali res, mislite, da bom sedaj, ko sem spoznal pravo barvo te jednote nosil svoj denar organizaciji, kjer se smeši moje versko prepričanje? Taki organizaciji ne pustim niti počenega fیکا!

Ko sem videl, česa me je Ivan Varoga vse obdolžil v Glasu Naroda, mi je takoj prišlo na misel: Ravno tako delajo, kakor tisti ropar, ki je potem ko je izvršil vlom, sam začel vpiti: "Roparji, roparji!" da bi s tem odvrnil pozornost od sebe in da bi ga nihče ne sumil. Ali ni z Vami podobno? Ivan Varoga, zakaj ne poveste, kako se je po nepotrebnem zavlčevalo delo na konvenciji in kako se je brez potrebe zapravil čas, kar gotovo ni bilo v korist jednoti? Zakaj niste popisali, kako so deževale nagrade raznim Podgorelcem etc., ko ni šlo samo 56 dolarjev? — Naj zadostuje za danes, če pa želite, bom povedal še kaj drugega. M. Čagran.

ZAUPNI POGOVORI.

Mr. Konda, včasih bi bilo pa le dobro, da bi tudi vi kake pobožne cajtenge v roke vzeli, Nevarnosti, da bi se spreobrnili itak pri vas ni, pač pa bi si kako blamažo prfrhranili. Zadnjič ste poročali, da je mladi bančni tat William Dalton, ki je izmaknil za \$772,000 Liberty bondov, član znane V. M. C. A. in kot tak sad pobožne vzgoje. Če bi bili vi zadnje mesece pogledali v kake pobožne cajtenge, magari v prvo številko letošnje Ave Marije, bi bili lahko vedeli, da je papež imenovano društvo obsodil. Torej si taciusses.

Če hočejo "narodni" res enkrat prito do svojega "narodnega doma", imam jaz zanje en pameten svet. Na Kristana naj se obrnejo — ali s prošnjo ali z zahtevo, to je njihova stvar, pa naj mu reko: Ti, dragi Etbine, čujemo, da tebe sirote preganjajo, ker so se s tistim fondom pod nosom obrisale. Ako hočeš pomiriti svojo vest, pošlji nam saj polovico tistega fonda, ker večjih sirot kakor smo mi, v žepu in glavi, ne najdeš na božjem svetu.

Socialisti se ravno tako otepajo Severne Dakote kakor nezakonski očee očetovskega dostojanstva.

Te dni so časopisi poročali, da se je en orang utang, ki je po socialističnih nazorih s človekom v najbližji zlahti, iz žalosti, ker mu je samica poginila, do smrti izpostil. Ne vem kako je to, da mi je, ko sem to bral, takoj prišlo na misel, če bi se Francka tudi, ako bi prišla ob starejšo polovico.

Kdor se zapiše hudiču, je ob dušo, kdor pa se zapiše socialistom, je ob dušo in denar.

Mi pošljamo denar na vse kraje

JUGOSLAVIJE, Slovenije, Hrvatske in Srbije.

Vse pošiljave garantira

AMERICAN STATE BANK
1825—1827 BLUE ISLAND AVENUE,
CHICAGO, ILL.

J. F. ŠTEPINA,
predsednik;

A. J. KRASA,
tajnik.

Novice iz Jugoslavije.

JUGOSLOVANSKI BOLJŠEVIKI V PARIZU.

Pariška policija je razkrila tajno komunistično centralo, v kateri so sodelovali razni Abramoviči, Gleichewichti, Goldfubi, Keimi, Gruenblati in tudi trije srbski dijaki: Radoimir Vujevič, Milan Geradovič in Velizar Kusanovič. Policija je naletela pri hišni preiskavi na dokumente, ki jasno pričajo, da so te rastline prišle iz Rusije in da uradno zastopajo izvrševalni odbor tretje, moskovske internacionale pri francoskih komunistih. Srbski dijaki, ki študirajo na stroške "kapitalistične" države SHS, imajo svoj komunistični klub, ki sestoji iz 40 članov (hvala Bogu, še znatna manjšina med srbskim dijaštvom v Parizu.) Literatura, ki jo je policija "uhvatila", dokazuje, da si je ta revolucionarni kružok, kojemu je predsedoval bivši boljševiški komisar Abramovič, imenoval "moskovsko oko", že porazdelil vloge, katero bo igral vsak pri komunistični revoluciji v Franciji. Zastopnik ruskih proletarcev je bil seveda nastanjen v sijajnem stanovanju. Nekaj izmed teh židovskih rož so poslali že čez mejo, tri srbske dijake in 4 druge aretirance bodo sodili vsled rovarjenja proti državi. K temu dejstvu bi si dovolili pristaviti, naj država bolj pazi, kadar pošilja svoj ali narodni novac svojim dijakom v tujino.

Sokol Sokola "ugriznil". — Izanski Sokol je priredil veselico, kjer sta se Sokola M. Meglič F. Škraba, ki je pred nekaj meseci prišel iz Amerike, sprla. načelno je to, da se ta dva sokola nista "kavsala", ampak je M. Meglič ugriznil v brado F. Škraba, ki so ga prepeljali v bolnišnico v Ljubljani.

Trboveljska stavka je povzročila državi 15 milijonov dinarjev škode. Dobička od te stavke pač ni imela ne država, ne delavstvo, ampak Trboveljska družba.

Višješolski svet v Ljubljani je razpuščen. Dosedanji predsednik profesor Vadnjal je službe razrešen in je na njegovo mesto imenovan gimnazijski ravnatelj dr. Stanko Bevk. V kratkem bodo sestavili tudi ostali višji šolski svet.

Izvanredna poročna slavnost na Ponikvi ob juž. žel. Dne 31. januarja je bilo na Ponikvi ob enem 6 porok in 1 zlata poroka. Zlatoporočnica sta bila cerkveni ključar Jožef Sibal in njegova žena Agata. Posebno ganljivo je bilo, da se je isti dan poročil tudi in juni sin Anton, predsednik mladeniške Marijine

družbe. Med mladimi poročenci je bil tudi sorodnik knezoškofa Ant. Mart. Slomška, posestnik Jožef Mlaker. Na njegovi gostiji so darovali svatje za Dijaško kuhinjo v Celju 177 K.

Smrtna nezgoda. — Posestnik Jakob Eržen iz Stare Oselice se je nedavno vozil z dvovprežnim vozom iz Škofje Loke domov. Do Trebijmu je prišel naproti njegov 9 letni sin Lovro. Skupno z njim sta se peljala čez Fužine na Staro Oselico. Na strmi poti iz Fužin na Staro Oselico se je voz preuknil; oče in sin sta padla pod voz; sin očeta, ki je bil vinjen, ni mogel zopet spraviti na voz in je izpregel konja in šel domov po pomoč. Ob 9. uri zvečer sta prišla Ivana Eržen in Miklavž Remc, da bi spravila Eržena domov. Eržen je ležal še pri vozu, ko sta ga vzdignila, je padel in se trkljal po nekem travniku kakih 50 m navzdol; pri padcu se ni poškodoval, nasprotno je še veliko govoril in pel. Erženova in Remc sta spravila na to starega Eržena v hišo posestnika Janeza Tušarja na Fužini, kjer so mu postljali na klopi pri peči. Drugo jutro, ko je dekla Jera Kokalj ob pol 4. vstala, je zapazila, da je Eržen mrtev. Domneva se, da je pokojnega Eržena vsled preobilo zavžite pijače zadela srčna kap.

Umrli je v Kamniku eden najstarejših meščanov, bivši trgovec in hišni posestnik g. Jernej Grašek. — Pokojni je v dobi narodnega prebujenja bil med ustanovitelji "Čitalnice". Bil je po celem kamniškem okraju dobro znan in priljubljen kot dober družabnik. Blag mu spomin!

Ljutomer. — Poročil se je g. Izidor Rajh, sin velepos. na Moti z gđ. Hedv. Peklarjevo, trž. hči. Nadalje se je poročil tukaj gostilničar in posestnik g. Janez Rakovec iz Podgradja z gđ. Franico Babičevno, trž. hči. — V Nunki grabi pri Ljutomeru je umrl ugleden posestnik g. J. Kapun, bivši mnogoletni župan in član krajnega šolskega sveta v starosti 69 let. Večni mir dobremu možu!

Umor častnika v Dol. Lendavi. — Pred kratkim je šel podporučnik Riedling v spremstvu svojega komandirja kapetana Zajca na lov. Ko sta bila oddaljena kakih 300 korakov eden od drugega, so se oglasili strel iz lovske puške in na to iz revolverja. Ko je prišel g. kapetan na mesto, kjer se je nahajal podpor. Riedling, ga je našel mrtvega v kravi. O storilcu ni sledi. Splošno so dijo, da ga je ustrelil divji lovec.

IZ KATOLISKEGA SVETA.

NOVE ŠKOFIJE NA SLOVAŠKEM.

Na Slovaškem bodo osnovali več novih škofij. Slovaška poročala vedo poročati, da je izbran znani slovaški monsignor Hlinka za kašavsko školovsko stolico, da prevzame pozneje nadškofijsko oblast čez celo Slovaškijo. Ta vest se bo udeležila še le tedaj, kadar bo izvedena po celi Čehoslovaški ločitev Cerkve od države.

IZ STATISTIKE KATOLIŠKE CERKVE.

Sv. Oče je izdal almanah katoliške cerkve za leto 1921. iz katerega posnamemo sledeče zanimive podatke: Koncem leta 1920 je štela katoliška cerkev 53 kardinalov, 16 k ardiadiakonov, 14 očakov ali patriarhov, 24 nadškofov, 917 škofov in 15 apostolskih delegacij rimsko-katoliškega obreda ter 6 očakov, 22 nadškofov in 49 škofov grško-katoliškega obreda. Ta knjiga vsebuje zemljevid celega sveta, na katerem so označena mesta, v katerih se nahaja sedež katoliškega škofa. Diplomatični zbor pri sv. stolici šteje 5 veleposlanikov in 19 poslanikov, nezasedena so trenutno poslaniška mesta Francije, Ekvadorja, Urugvaja, Haiti, Honduras, Paragvaja, San Domingo, San Salvador. Nanovo je bilo ustanovljenih devet apostolskih vikariatov. V preteklem letu se je hierarhija katoliške cerkve pomnožila za 60 novih cerkvenih knezov.

VERSKI POUK V PRIMORSKIH ŠOLAH.

Kakor hitro so Italijani zasedli naše Primorje, so takoj odpravili verski pouk v vseh šolah. Ker je pa italijanska vlada začela uvidevati, da tako ne bo šlo, je izdala naredbo, s katero določa, da se mora nemudoma uvesti verski nauk v vse primorske šole. Proti tej odredbi se je pa uprlo vse liberalno učitelstvo, katero je na zborovanju v Pulju izjavilo, da ne mara prisostovati nobenim obredom pri verskem pouku ter da ne mara opravljati predpisanih šolskih molitev pred in po pričetku šole. Zdi se pa, da se vlada ne bo dala ugnati v kozji rog, kajti upornikom je namignila, da bo vsak, kdor se predpisom ne pokori, enostavno odpuščen iz učiteljske službe.

Kdor se hudiču zapiše je ob dušo, kdor pa socialistom je ob dušo in denar.

RAZNO.

3.125.000 DOLARJEV ZA EVROPEJSKE ŽIDE

je sklenil darovati "American Fonds for Jewish War sufferer" (Ameriški fond za žide obubožane med vojko) v Novem Yorku na svojem shodu dne 21. decembra m. l. Pri kursu je to 437.500.000 jugoslovanskih kron, največja vsota, ki jo je še kdaj dobrodelno društvo na eni sami seji sklenilo podariti. Po 1. juliju pride druga denarna pošiljka. — Samo češki židje bodo prejeli 100.000 dolarjev, poljski pa še dosti več, ker je tudi njih število dosti večje. V Slovincih bo težko najti revnega, stradalajočega žida. Če si že niso nakopili milijonskih zakladov, pa vsaj shujšali niso.

PRAGA EVROPSKO BRZOJAVNO SREDIŠČE.

Po poročilih čeških listov je dobila Praga neposredno brzojavno zvezo z Varšavo. Doslej ima Praga neposredne brzojavne zveze z Budimpešto, Belgradom, Zagrebom, Trstom, Dunajem, Lincem, Monakom, Parizom, Hamburgom, Lipskim, Drazdanami, Berlinom, Varšavo in Bukareštom. Tudi Brno bo dobilo v bližnji prihodnosti neposredne brzojavne zveze z inozemstvom. Prva taka zveza med Brnom in Berlinom je že narejena.

POL MILIJONA MARK HONORARJA ZA ŠTIRI VILJE-MOVA PISMA.

Kakor smo že svojčas poročali, ni bilo trdki Cotta, založništvu Bismarckovih spominov, dovoljeno, objaviti tretji zvezek rečenih spominov, ki jih je bivši cesar Viljem II. poslal svojemu kancelarju. Sedaj je založništvo Cotta ponudilo Viljemu za njegovo dovoljenje v objavo tretjega zvezka Bismarckovih spominov in za njegovo resignacijo na avtorsko pravico njegovih štirih pisem pol milijona mark v prospek stradalajočih nemških otrok. — Bomo videli, kako bo Viljem odgovoril.

NAROČAJTE IN PRIPOROČAJTE LIST "EDINOST"!

Iščem svojega brata
IGNACIJA JALAC
iz Zagreba, Nova ves, 10.
Znan je po imenu Jerebar. Pred osmimi leti je odšel v Ameriko in od tedaj nisem več slišala o njem in ne vem, če je še živ ali je že mrtev. Komur je kaj znano o njem, naj mi sporoči.
Milica Polić ud. Jedvaj roj. Jalc.
Fiume, Via Sev. 3., Evropa.

NAJVEČJA BREŽIČNA POSTAJA.

Iz Pariza poročajo listom: Pred kratkim so položili v Sainte Assise pri Melunu v navzočnosti državnega podtajnika za pošto in brzojav, Dechamps, temeljni kamen za radio-brzojavno postajo, ki bo največja na svetu. Da bo poslopje dograjeno in opremljeno, bo treba kar poldrugo leto. Imela bo 16 jambor, visokih po 250 m in bo lahko pošiljala osem brzojavk naenkrat in sprejemala 7 do 14 brzojav. Ta postaja bo mogla v 24 urah sprejeti in odposlati več ko dva milijona besed.

Listnica uredništva: — Mrs. A. B. v Ch. — Z Vašim dopisom se strinjamo; posamezne misli bomo še o priliki porabili. Podrobnosti Vam bomo razložili v privatnem pismu. Napišite še kaj za "Ameriško Slovenko"! — Pozdravi!

SLUŽBO DOBI

Pošteno dekle,

ki bi opravljalo hišna dela.

Mrs. Kalom,

3612 Douglas Blvd.

VERIGA VZROKOV.

Da napredujete v svojem podjetju je potrebno, da ste stalni delavec. Da pa boste lahko stalno delali, je potrebno dobro zdravje. Dajati pravo pozornost na svoj život, ne pomeni zametavati svojih sil in moči, ker s tem popravite vse slabotne oziroma napol izčrpane moči in sicer s tem, da živite dobro toniko. Njena ime je Trinerjeva Angelica grenčica. Mr. Frank Smith nam je pisal iz Lamira, Ohio, Nov. 26. 1920: "Jaz se ne počutim več tako utrujenim pri svojem delu, od kar uživam Trinerjev Angelica grenčico." Ta toniko enako kot tudi Trinerjevo grenko vino so skoro najbolj zanesljiva zdravila, ki jih lahko dobite pri vašem lekarnarju ali trgovcu z zdravili. Za revmatizem, nevralgijo, lumbago, zvine, oteklosti itd. poskusite Triner's Liniment, za slučaj vnetja v grlu izpirajte grlo s Triner's Antiputrinom, ki je tudi najboljši čistilec za čiščenje ran, ulcer, itd. — Jos. Triner Company, 1333-45 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

DVA POSESTVA NA PRODAJ

v Zagradcu pri Starem Trgu.
Razen večjih hiš in lepega gospodarskega poslopja polje, obširni gozdovi in vinogradi v Mavrilinu.
Za pojasnilo se obrnite na Mrs. Lucija Kure, 1849 Allport St., Rear, Chicago, Ill., ali pa na Ivana Mihelič, trgovca v Starem Trgu pri Kočevju.

POZOR! POZOR! PRODA SE GROCERIJA

blizu nove Slovenske šole in Narodnega Doma, ki se postavi v kratkem. Lepa prilika za podjetnega Slovenca, posebno za mesarja. Trgovina je prostorna, ter je rent sedaj še zelo nizek. — Pisma naslovite na "Lepa prilika", cf. Edinost, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

POTREBUJEMO
IZUČENE SLAMNIKARICE ZA DELO PRI ŽENSKIH KLOBUKIH. PRIDITE NA DELO TAKOJ.

ORIGINAL HAT WORK,
1145 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

ZAKAJ PLAČEVATI PREVEČ?

TAKO naj bi se vprašal vsakdo, ki potrebuje ali bo kdaj potreboval kakih notarskih del. Razni zakoniti agentje odirajo naše ljudstvo da je groza. Vsakdo ki plača več kot potrebno, meče proč denar!

RADI TEGA, naznanjamo slavnemu občinstvu v Chicagi in okolici, kakor tudi širom Amerike, da doli podpisana izdeluje vsa notarske dela najceneje med vsemi!

NIHČE Vam ne bo naredil prošnje (affidavit) za dobiti svoje domače iz stare domovine ceneje kot mi!

KADAR ŽELITE dobiti svoje domače ali svoje prijatelje iz stare domovine, tedaj pišite nam in mi Vam bomo dali brezplačna navodila.

POMNITE, da je naše geslo: "Točno in pošteno postreči vsakomur, po najnižji ceni!"

Pisma naslavlajte vedno na:

JERIC & ŽELEZNIKAR,

(Slovenska notarja.)

1849 W. 22nd ST.,

CHICAGO, ILL.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Nemeček
FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 2534

DELO IN DENAR.

Spisal dr. Fr. Detela.
(Dalje.)

Mati in hči sta čimdalje bolj cenili Janeza in zlasti Dragici se je zdel, kadar ga je primerjala z drugimi znanimi mladeniči, pravi fant, kakor se spodobi, in skoraj tako ljub kakor brat. Kaj to, če je bil nekoliko svojeglaven; pač moški značaj; in če je naglo vzkipele; mlada kri, ki se bo umirila sčasoma in polagoma. Kako pa je bil brhek, kadar so se mu v srdu zablistale temne oči! V njegovem varstvu bi se pač ne bal človek nobene nevarnosti. Umela je Meto in jo opravičevala sama pri sebi in ji ni kar nič zamerila, če ni mogla prikriti svojih čustev. In ker je bila prepričana Dragica, da je Janezu tudi znana Metina skrivnost, se mu je ob takih prilikah sporazumno nasmejala in ga zaupljivo pogledala, tako da se je zbudila fantu pozornost in nove misli, kaj da bi to pomenilo. In ker ni vedel, kaj da pomeni prijetna zaupljivost, se je muzal tem pristrane in lovil tem željnije prijazne poglede. Midva že veva, zakaj se smejeva, si je mislil zadovoljen; drugim pa treba ni.

Tako so tekli jesenski dnevi, in čim bolj so se krajšali, tem bolj se je dozdevalo, da se daljša opravilo; zakaj ko se je začelo delo, še niso videli delavci solnca, in zvečer že ne več, ko se je skončavalo.

Nekega meglenega večera se je napotila Meta s svežnjem perila na perišče ob Peščati. Tam je dobila mlado, borno oblečeno perico, ki je tolkla ob perilnik in ovijala in ožemala hodno prtenino. Poleg velike košare ji je prezebalo kakšnih pet let staro dekletce, ki je stiskalo glavico med suhe rame, skrivalo rdeče, hrapave, do polu lakta gole ročice pod kratki predpasnik in prestopalo z noge na nogo.

Perica se je ozrla, ko je prišla Meta, in kar posivel ji je bledi obraz.

"Lojza Kocjanova, ti si?" se je zavzela Meta in ji gledala strmo v upadlo lice in ugasle oči.

Ona je pokimala in se obrnila stran, da bi izžela vodo iz kosa perila.

"Kaj pa ta otrok?"
"Moja hči, Lojzika", je dejala ona in obrisala hčerko krog oči in nosa.

"Kdaj pa si se omožila?"

Ona je molčala in izpirala perilo. "Oh, nikar me ne izprašuj, Meta!" je izpregovorila čez dolgo časa in solze so se ji udrle po licih.

"Tako sem nesrečna, da ti ne morem povedati. Z Brnotom živim, s kovačem Brnotom. Oh, da bi ga ne bila videla nikoli! Toda kar je,

to je. Za to življenje sem si že nakopala zadosti nesreče".

Obe sta molčali v veliki zadregi. V srce se je smilila Meti sirota v nesreči in sramoti in drhtela je v mislih, da je ona njej vrstnica in prijateljica, nič manj mehkega in slabotnega srca, v istem okolišju, isti nevarnosti.

"Doma ti je umrla mati", je dejala Meta sočutno. "Pred smrtjo te je še pričakovala; toda ni te bilo".

"O pač", je odgovorila ona. "Prišla sem z Lojziko. Hodila sem cel dan, da bi jo videla še enkrat. Ko pa sem bila prihitela zvečer v dežju in nevihti do doma, si nisem upala pred njene oči. Videla sem jo skozi okno in ona me je tudi zagledala in se me prestrašila tako grozno, da je morda izdihnila tudi od strahu. In jaz sem bežala proč, da bi me ne videl nihče, ko me ni smela videti mati. Njo bi bila zdravo umorila moja sramota. Oh, da bi nikdar ne bila šla od doma ali pa da bi se ne bila vrnila nikdar v svoji nesreči! Zdaj pa se moram skrivati pred vsakim domačim človekom".

Pripovedovala je, kako je služila v Gradcu in se seznanila z Brnotom in kako jo je zavedlo in prevarilo upanje na možitev.

"Oni teden je dobil Brnot službo na Fužinah in šla sem z njim, nerada in s težkim srcem. Ali kaj hočem sedaj! On dela v tvornici in jaz perem delavcem. Kadar se nas naveličajo tukaj, pojdemo naprej, po svetu, kakor cigani, brez doma, brez prijatelja".

Meta je omenjala rahlo, po strani, zakaj da je ne vzame v zakon Brnot.

"Oh, koliko sem ga že prosila", je tarnala ona, "koliko prejkala noči! Grozila sem mu in pripravila sva se, da se mi je smilil otrok, ki ga zvije kakor božjast, kadar začne on divjati. Vse zaman. Venomer propoveduje o prostosti in svobodni ljubezni in svojih načelih in da naj kar poberem svoje reči in naj grem, kamor hočem, če mi ni všeč pri njem. Toda kaj hočem, Meta, kaj hočem! Povej mi, kaj naj storim!" Ihtenje ji je zaprlo besedo in Meta sama se je solzila ganjena in ni vedela nič odgovoriti in nič svetovati. Lojza si je obrišala napolnjen rdeče oči z razbolelo, od luga in vročine in mraza razjedeno roko in začela izpraševati

HARMONIKE!

Izdelujem in popravljam vsakovrstne harmonike, bodisi kranjskega ali nemškega tipa. Vsa dela izvršujem zanesljivo in točno, po najnižjih cenah.

Se priporočam rojakom širom Amerike.

ANTON BOHTE,

3626 E. 82nd St., Cleveland, O.

DRUŠTVO
SV. VIDA
STEV. 25
K. S. K. J.

Ima svojo redno mesečno sejo na vsako prvo nedeljo v mesecu v Knausovlavorani, cor. St. Clair Ave. and 62nd Str. N. E.

Uradniki za leto 1920.

Predsednik, Anton Grdina 1053 East 62nd Street., tajnik, Joseph Russ 6517 Bonna Ave. N. E.; zastopnik, Joseph Ogrin 1051 Addison Rd. W.; Društveni zdravnik Dr. J. M. Seliskar na 6127 St. Clair Avenue.

Novi člani se sprejemajo v društvo od 16-ga leta do 50-ga leta starosti in se zavarujejo za posmrtnino \$1000 500-00 ali 250.00 noše društvo plačuje \$6.00 te lenske bol. potpore.

Naše društvo sprejme tudi otroke v Mladinski oddelček od 1 do 16 leta starosti in se zavarujejo \$100.00: Otroci po 16 letu starosti prestopijo k aktivnim članom in se zavarujejo od \$250.00 do \$1000. Plačevanje društvenih aces. pri sejah od 1 ure dop. in do 5 ure pop.

Novi člani in članice morajo biti preiskani od zdravnika naj kasneje do 15 dne vsakega meseca.

Za vse nadaljnja pojasnila se obrni

Meto, zakaj pa da je ona prišla na Fužine, ko ima doma dosti dela in kruha. Meta, ki ni hotela razodeti pravega povoda, se je izgovarjala, da je bila slišala doma, kako dober zaslužek da se ponuja v tvornici in kako potrebujejo delavcev in da je hotela pokusiti tudi nekoliko tuje ga kruha, da pa se nadeja, da ne ostane tukaj, privadila da se ni še kar nič.

"Tvoj brat Janez je tudi tukaj", je pristavila in se takoj pokesala nepremišljene besede. Čutila je, kako ji prihaja vroče, in se sklonila k Lojziki in ji božala v gorko roko mrzlo drobno lice.

"O vem", je govorila kakor sama zase perica. "Saj se mu že skrivam kakor tatica in se bojim vedno in čakam, kdaj me bo zalotil. In če ga ti kaj vidiš, Janeza, ne povej mu nič, ne da sem tukaj, ne da si me videla. In čemu bi mu tudi pripovedovala! Moški ne umejo naših križev in težav; očitanje pa mi ne pomaga nič in kletve slišim doma dosti. Morebiti si še ti huda name".

"Oh, kaj bi bila huda! Smiliš se mi, Lojza, prav v srce se mi smiliš. Vedno sva se imeli radi in nikdar mi ti nisi storila nič hudega. Počakaj, jaz ti bom pomagala izplahovati in izpirati perilo. Zaupaj v Boga! Morebiti še vse dobro izteče. Potrpljenja ne smeš izgubiti. Z lepo se pri moških več opravi ko z grdo".

"Oh, to jih ne poznaš, Meta", je dejala ona žalostna. "Kaj njim mar naša nesreča in naša bridkost! Me živimo zanje; oni samo, za sebe".

Meta je zadela Lojzi težko košaro in jo spremila proti domu. Spotoma je kupila Lojziki belega kru-

ha in obetala pri odhodu, da pride še pomagat, kadar bo utegnula.

Otožne misli so ji plale po glavi, ko je premišljevala nesrečo svoje vrstnice. Kakor je milovala njo, tako se je hudovala nad brezvestnim Brnotom. Nehote se ji je vsiljevalo primerjanje z Janezom. Seveda se je videl ta ves drugačen, dober in blag; toda ona sama, ali se sme bolj zanesti na sebe in svojo krepost, nego se je zanašala nesrečna vrstnica? Kakor opomni na nevarnem kraju, kjer se je pripetila nesreča, spomenik popotnika, da mu preti ista nevarnost, tako je stal Meti ves večer pred očmi živi opomin in vidno svarilo, in ko je molila zvečer: "In ne vpelji nas v izkušnjo!" se je razjokala nad nesrečo uboge Lojze in nad vso ljubo človeško ničemurnostjo.

"Zakaj te snoči ni bilo k nam?" jo je vprašala drugega dne Draga. Meta se je opravičevala, da ni utegnula, ker je imela preveč nujnega dela.

"Saj me ni pogrešil nihče", je dejala kakor sama zase in zamišljena pogledala tovarišico.

"Oh, vsi smo te pogrešili, prav vsi", je odgovorila Draga in umolknila, ker je začutila, da je rekla morda preveč in ker je imela prerada Meto, da bi ji hotela narediti z nepremišljeno besedo kratko veselje in dolgo bridkost. In res ji ni naredila veselja, pač pa bridkost in sumnjo, kakršno zbudi nenadoma došlemu gostu hipni molk in spogled in zadrega živahne družine.

Zvečer pa je zopet prišla v vas,

ker ji je bilo neizrečeno dolgčas sami s svojimi mislimi.

Stari Jemec je pripovedoval zaupljivo, kaj da vidi in sliši po tvornici in po vasi in kaj da sluti. Od kar da so najeli toliko novih delavcev, da se širi skrivaj govorica, da ima tvornica ogromna naročila, ki jih mora opraviti v gotovem roku, ako noče zapasti velikanski globi; zato da je tudi prišel sam upravni svetnik Klepš v Javorje, da priganja in pospešuje dela; zdaj ali noli ima delavstvo imenitno priliko pritisniti na kapital in iztisniti boljše plače in olajšanje dela; če prejde neporabljen ta prilika, ostanejo delavci še mnogo let na milost in nemilost izročeni izkoriščevalcem.

"Z eno besedo, pripravljaj se stavka", je dejal sin Jože.

(Dalje prihodnjič.)

Ali si že odgovoril na šaljiva vprašanja v zadnji številki Edinosti?

SLOVENCEM V CLEVELANDU, OHIO!

Slovencem v Clevelandu in ta mošnji okolici naznanjamo da ima v zalogi letošnje "Mohorjeve knjige" za leto 1921, naš zastopnik

Frank Suhadolnik,

6107 St. Clair Ave., Cleveland, O

On ima tudi v zalogi vse knjige, ki jih prodaja naša tiskarna. Za naročila in vse stvari, ki se tičejo nas se lahko obrnete vsakokrat na nje ga. Vsem ga najtoplejše priporočamo.

Slovenian Franciscan Press,
Chicago, Ill.

NOVE ZVEZE S STARIM KRAJEM.

POŠILJANJE DENARJA.

Glavno vprašanje pri pošiljanju denarja so zveze z onimi kraji, kamor je denar namenjen. Naše nove zveze za pošiljanje denarja v slovenske kraje izbornu poslujejo; o tem smo se prepirali. Pošiljanje so izplačano v 14 do 24 dneh. Nakazila izvršuje Poštni čekovni urad SHS v Ljubljani. Ta zavod tako izbornu posluje, da je nova država nanj lahko ponosna.

Prejemniki dobe poslani denar na svoj dom oziroma na njihovo domačo pošto. To se pravi, da jim ni treba hoditi po denar na to ali ono banko. Denar se jim izplača v polni svoti, to je, brez vsakega odbitka. Vsaka naša pošiljatev je garantirana proti izgubi.

Vse druge naše bančne posle za Jugoslavijo upravlja Jadranska banka v Ljubljani in za Venezio Giulio pa Jadranska banka v Trstu. Pripomnjeno naj bo, da je Jadranska banka ena izmed največjih bank v Jugoslaviji. Svoje podružnice ima tudi v Kranju, Celju, Mariboru, Belgradu, Zagrebu, Dubrovniku, Noturu, Metkoviću, Opatiji, Sarajevu, Splitu, Sibeniku, Zadru in na Dunaju.

Imenovana banka točno izplačuje naše čeke (drafts), katere zaradi varnosti proti izgubi, tatvini in drugim slučajem, zlasti potnikom priporočamo.

Kar se tiče bančnih in drugih denarno-prometnih zvez s slovenskimi kraji smelo trdimo, da nima nobena banka ali firma, pa naj bo še tako velika ali stara, boljših zvez, kakor jih imamo mi.

Naše cene so vedno med najnižjimi. Naročila se izvršujejo na podlagi dnevnih kurznih cen.

POTOVANJE IZ STAREGA KRAJA.

Do sedaj še ni bila sprejeta nova naseljska postava. Predlogo, ki jo je sprejela poslanska zbornica, bo senat skoro gotovo popolnoma zavrgel in bo izdelal popolnoma nov zakonski načrt. Zaradi tega bo nedvomno vzelo več mesecev, predno bo vprašanje v Washingtonu rešeno. In tudi potem, ko bo nova postava sprejeta, bo vzelo nekaj mesecev, predno bo prišla ta postava v veljavo. Vse to kaže, da bodo imeli oni rojaki, ki žele dobiti svoje ljudi iz starega kraja, dovolj časa, da to dosežejo. Za vsa nadaljnja pojasnila pišite na naš naslov.

Na stotine rojakov je že prišlo iz starega kraja s posredovanjem naše tvrdke, zato tudi vi sami sebi dobro storite, ako tozadevna posle poverite naši tvrdki.

POTOVANJE V STARI KRAJ.

Veliko rojakov se pripravljajo na odhod v stari kraj in sicer eni zaradi slabih delavskih razmer, drugi zaradi nujnih opravkov, tretji na obisk itd. To ni samo med Slovenci, temveč tudi med drugimi narodnostmi. Vse kaže, da bodo vsi parniki na poletje zopet prenapolnjeni, vsled česar svetujemo onim, ki so namenjeni potovati, da ne odlašajo svojega odhoda predolgo, temveč da potujejo vsaj pred majem oziroma junijem ter se tako izognejo neprijetnemu drenjanju in drugim neprilikam, ki so v zvezi z navalom. V mesecu marcu in aprilu so na razpolago še vsi parniki. Kakor je sedaj odločeno, bodo parniki odhajali v sledečem redu:

NEW YORK—TRST

15. febr. San Giusto (Bismark)
24. febr. Calabria
16. marca Columbia
19. marca Argentina
26. marca President Wilson
2. aprilu Belvedere

NEW YORK—Cherbourg, Francija

26. febr. Aquitania
7. marca Saxonia
10. marca Imperator
15. marca Albania
22. marca Aquitania
7. aprilu Mauretania
12. aprilu Aquitania
13. aprilu Saxonia
23. aprilu Aquitania

Pri Jugoslovanskem konzulatu je sedaj odredba v veljavi, da se mora vsak potnik izkazati s kako uradno listino, bodisi krstni list, domovinski list, vojaško ali delavsko knjižico ali kaj sličnega. Pismo iz starega kraja ne zadostuje. Kdor nima nobene take listne, naj piše na svojo občino po domovinski list.

Za vsa nadaljnja pojasnila se obrnite na tvrdko:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK

70 — 9th Avenue — NEW YORK CITY.

Če ste varčni pri eni stvari zakaj niste pri drugi?

— Slovencem v Chicagi naznanjam, da izvršujem vsa čevljarska dela najboljša in najhitrejša. Sedaj ko je neznosna draginja, si veliko prihranite, če daste svoje čevlje popraviti. Zalegli Vam bodo kot novi, poleg tega pa ostane Vam v žepu nekaj dolarjev. Moje delo je izvršeno z najboljšimi stroji in je nad vse trpežno. — Poskusite in prepričajte se sami!

Prodajam tudi trakove za čevlje, kakor tudi razne kreme za čiščenje čevljev.

Za vse se Vam priporočam

J. ADAMS,

1845 W. 22nd St., Chicago.

SLOV. KAT.

PEVSKO

DRUŠTVO

"LIRA"

Slov. kat. pevsko društvo "Lira", Cleveland, Ohio. — Predsednik: Anton Grdina, 1053 E. 62nd St. — Pevovalja in podpredsednik: Matej Holmar, 1109 Norwood Rd. — Tajnik: Ignacij Zupančič, 6303 Carl Ave. — Blagajnik: Frank Matjašič, 6526 Schaefer ave. — Kolektor John Stele, 6713 Edna Ave. — Pevske vaje so v torek četrtlet in soboto ob pol 8 uri zvečer. — Seje vsak prvi torek v mesecu v ata-